

Portretten in een tbs-kliniek

Eerste druk, mei 2012
© 2012 HPM Kamphuis

Illustratie cover: olieverf op doek "Nacht" door HPM Kamphuis

ISBN: 978-90-484-2421-4
NUR: 340

Uitgever: Free Musketeers, Zoetermeer
www.freemusketeers.nl

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten en onvolkomenheden, noch voor de directe of indirecte gevolgen hiervan.

Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever worden openbaar gemaakt of verveelvoudigd, waaronder begrepen het reproduceren door middel van druk, offset, fotokopie of microfilm of in enige digitale, elektronische, optische of andere vorm of (en dit geldt zonodig in aanvulling op het auteursrecht) het reproduceren (I) ten behoeve van een onderneming, organisatie of instelling of (II) voor eigen oefening, studie of gebruik welk(e) niet strikt privé van aard is.

Portretten in een tbs-kliniek

HPM Kamphuis

Noot van de schrijver:

*Hetgeen hierna volgt is gebaseerd op werkelijke gebeurtenissen.
Hoewel veel is veranderd om redenen van stijl en privacy, moet het in zijn
essentie helaas beschouwd worden als werkelijkheid.*

2e Noot van de schrijver:

*Met deze portretten wil ik niet pretenderen schrijver te zijn; dit boekje is
uitgegeven op instigatie van de TBS-patiënten zelf; opdat de lezer ervaart
hoe het werkelijk kan toegaan in een TBS-kliniek.*

Miguel

Een stomp in zijn rug, een por, geduw; Miguel houdt zijn linnen tas omklemd als hij probeert een plaatsje te krijgen in de overvolle taxibus. Een glimlach speelt om zijn lippen.

De zon schijnt niet zo fel als hij zou moeten schijnen; het licht is flets, de dubbel glas en bovendien gepantserde ramen laten amper licht door.

Miguel is moe en opgewonden; hij moet een plaatsje in deze taxibus.

Hij merkt dat er iemand aan zijn arm schudt, hij rukt zich los en is binnen. Meteen voelt hij het vertrouwde gezoem van de motor. Hij laat zich ontspannen achteroverleunen tegen de vele lichamen op reis naar de grote colafabriek in het oerwoud. Een reis van ruim twee uur waarin Miguel alle tijd heeft om aan zijn Maria met de grote bruine ogen te denken.

Een rauwe stem in een vreemde taal verscheurt zijn zoete gedachten.

Miguel stopt met neuriën en kijkt verstoord op. Onwillekeurig spant hij zijn spieren. Ze rijden over de gloednieuwe geasfalteerde weg, dwars door het oerwoud. Een weg die doodloopt bij de colafabriek. De taxibus stopt op de grote lege parkeerplaats. Behalve de bazen heeft niemand een auto om de hele dag te laten stilstaan. De deuren gaan open en Miguel laat zich meestromen door de poorten van de fabriek, de ontsmettingsruimte in. Iemand zet een lauwe douchestraal in zijn gezicht. Miguel knippert met zijn ogen; voelt de zon door het hoge bovenraam op zijn gezicht en begrijpt dat hij speciaal verlicht wordt. Trots roept hij door de kale betegelde ruimte: "Ik heb een dochtertje vannacht gekregen, ik ben vader, vader!" Hij krijgt geen reactie maar een handdoek in zijn handen geduwd waarmee hij automatisch zijn gezicht en bloot bovenlijf afdroogt.

Miguel trekt zijn diepblauwe overall waarop met rood 'cola' is gestikt, aan.

Miguel is monteur. Zijn taak is om de grote machines te onderhouden en te repareren wanneer ze stilvallen. Miguel is goed in zijn vak en houdt van zijn vak. Dorst kent hij niet; als onderdeel van zijn werk proeft hij regelmatig de bruine cola uit de machines. Zijn maag is daarom altijd brandschoon.

Andrea, zijn vrouw en sinds vannacht de moeder van zijn dochter, heeft hij leren kennen in de fabriek. Met een wit kapje op stond ze in tranen bij de lopende band waar de etiketten geplakt worden. De etiketten stroomden tussen haar kleine handen door uit de etiketteermachine. De colaflessen vormden een opstopping... de flessenband stond stil. Miguel bleek de redder; met zijn gereedschaptas en vaardige handen had hij de machine al snel weer aan de praat. Met betraand gezicht bedankte Andrea de vriendelijke monteur; zijn hart sloeg over. Alle kleuren van de regenboog zag hij in haar tranen. Haar wimpers dicht en zwart, omkransten grote bruine ogen. Haar handen strekten zich uit om het werk te hervatten. Miguel pakte een vol flesje van de band en stopte het in haar handen. "Drink," lachte hij haar toe. Aarzelend nam ze een slokje en glimlachte door haar tranen heen.

Hij had van de gelegenheid gebruik gemaakt: "Zullen we samen na het werk nog wat in de stad te gaan drinken?" Als antwoord zet Andrea haar flesje cola neer en begint in een razend tempo de etiketten op de aanstormende volle flessen te controleren. De ene na de andere fles gaan door haar vingervlugge handen heen. Miguel aarzelt, weet niet of zij hem wel gehoord heeft, wil zijn vraag graag herhalen maar durft niet. Hij merkt dat de opzichter naar hem kijkt en hij bukt zich om zijn gereedschaptas op te pakken. Net als hij weg wil lopen naar een volgende opstopping; hoort hij in de verte het schrille gepiep van een vulmachine. Miguel zucht en draait zich om in de richting van de vulhoek in de fabriekshal, dan hoort hij zacht: "Ik houd eigenlijk niet zo van cola". Verrast reageert Miguel: "Dan zal ik je op zoete zwarte koffie trakteren met ...."

Ruw wordt Miguel aan zijn arm meegetrokken; dreigend klinkt het in zijn oor: "Hé maat, aan het werk! Cola drinken doe je maar in je eigen tijd; er zijn genoeg mensen die staan te trappelen om hier monteur te spelen, dus...". Miguel kijkt of Andrea in de gaten heeft dat hij

afgeblaft wordt, maar hij hoort slechts het lawaai van de vele machines in de fabriekshal.

Haar ogen zijn niet meer te zien, de zon schittert op haar witte kostuum; vrouwen wit, mannen blauw, hij schudt de hand van zijn mouw, recht zijn rug en loopt met de opzichter mee in de richting van de vulhoek.

Met zijn geliefde schroevendraaier in zijn rechterhand; het bovenklepje met links openend, rommelt hij wat in het binnenste van de vulmachine. De bruine cola schuimt over zijn armen, Miguel schrikt van een plotselinge luchtstroom. Een warme samengeknepen straal lucht blaast in zijn gezicht.

De schroevendraaier maakt overuren in de vulmachine. De cola heeft plaatsgemaakt voor lucht. Lucht in warm water. Hortend valt de vulmachine stil. De sirene roept alle blauwe en witte medewerkers op voor de koffiepauze. Miguel stopt zijn gereedschaptas in zijn kluisje en stopt het sleuteltje diep in zijn zak. Niet in de zak met het gaatje; hij heeft al zo vaak aan Andrea gevraagd om het eindelijk eens te maken. Ze is toch zijn vrouw, maar de laatste tijd zo zwaar en moe.

In de kantine wordt verse koffie geschonken; Miguel wordt door Pedro neergetrokken op een van de lange rode plastic banken. De zon schijnt fel in de kantine en schittert op de witte plastic bekertjes vol bruine koffie; of is het cola? Miguel kijkt om zich heen, maar ziet Andrea niet zitten. Hij zoekt haar zware lichaam met de smalle schouders. Speurend kijkt hij zijn mededrinkers een voor een in het gezicht; het zijn allemaal mannengezichten. Vaders; hij is nu een van hen. Maria, geboren na een loodzware nacht, Andrea op een grote geleende matras in de hoek van hun kleine casa naast de schaaftsventer met zijn schare kinderen. De kinderen die altijd lawaai maken met hun hoge schelle stemmen. Plotseling zit hij alleen te drinken; en staat de opzichter naast hem: “Zou jij niet weer eens aan het werk gaan, maat?” Miguel schudt zijn hoofd: “Ik ben vannacht vader geworden, ben vergeten het direct te melden...; ze heet Maria!” De opzichter luistert niet en wacht tot Miguel opstaat en met hem meeloopt de enorme fabriekshal in. Miguel zoekt het sleuteltje van zijn kluis; want

zonder gereedschap kan hij niet werken. Heeft hij het sleuteltje toch in de verkeerde zak gestopt? Hij graait met zijn sterke handen in zijn broekzakken, haalt ze binnenstebuiten; niets. Miguel laat zich op de grond vallen, met zijn ogen op vloerhoogte zoekt hij de gladde vloer af. Nada! Miguel loopt naar de vulhoek en ziet grote bruine plassen gemorste cola onder de kapotte vulmachine. Met zijn hand voelt hij in de grootste plas of het sleuteltje misschien daar uit zijn kapotte zak is gevallen. Hij hoort niets door het lawaai in de hal. Dan grijpt zijn hand in een zwarte laars. Hij kijkt op en ziet de opzichter staan die smalend op hem neerkijkt. “Het wordt niets met jou vandaag, maat; ik ga je terugbrengen.” Maar Miguel wil niet terug, niet zonder zijn kluisleutel! Andrea heeft zijn dagloon nodig om weer op krachten te komen, zodat ze weer als zijn rustpunt aan de etiketteermachine kan staan. De buurvrouw wil graag oppassen. Het geld hebben ze nu meer dan ooit nodig: om nog een kamer aan hun casa te bouwen, om mooie witte kleertjes met ruches te kopen, om oorbelletjes te laten zetten, alles voor zijn Maria!

De opzichter trekt weer aan zijn mouw, Miguel rukt zich los. Uit zijn linkerooghoek ziet hij dat Pedro aankomt snellen, Pedro grijpt hem aan zijn andere mouw. Pedro, zijn vriend.

“Wij brengen je wel even terug, het werken lukt vandaag niet, het is beter zo, kom mee, lopen!”

“Maar... mijn Maria... laat me los!” Miguel slaat om zich heen, en voelt hoe hij pootje gelicht wordt. Het zijn Pedro's voeten weet Miguel terwijl hij hard met zijn hoofd tegen de grond klapt. “Casa,” mompelt Miguel, en dan niets meer.

Eindelijk is de felle zon gedoofd.

TBS

Cor kijkt op haar horloge en voelt of de sleutel nog aan haar broekriem hangt.

Ze klikt, opent het systeem en leest: 'Miguel was erg onrustig vandaag; hij is vaak naar de wc geweest en heeft een boterham met worst gegeten. In de leerwerkplaats raakte hij in paniek toen hij een band moest plakken. Hij is vervolgens door de groepsleiding naar de groep teruggebracht, hij verzette zich en probeerde te ontsnappen. Miguel is naar de isoleer gebracht. Deze week zijn al zijn vrijheden ingetrokken. Zijn medicatie wordt voorlopig op het oude niveau van binnenkomst gezet. Morgen zal de psychiater hem zien.' Ze typt haar bericht: 'Miguel vandaag geen onderwijs in verband met het alarm', en logt uit.